

Πρώτες σκέψεις για τις μεγάλες ιδέες για την επόμενη τετραετία

Η τετραετία που ολοκληρώνεται είχε για σύνθημα την ισχυρή Ελλάδα, την ισχυρή κοινωνία, ανέδειξε κατ' ακολουθία στις πρόσφατες εκλογές το σύνθημα «πρώτα η Ελλάδα», ως σημαία της. Ο απολογισμός των πεπραγμένων της κυβέρνησης δείχνει ότι υπηρετήσαμε με συνέπεια αυτή τη συλλογικότητα, οι τομείς της κυβερνητικής πολιτικής, που κατά γενική ομολογία υπήρξαν οι πιο πετυχημένοι, είναι αυτοί που κατεξοχήν συνθέτουν την ισχυρή Ελλάδα.

1. Οικονομία (σταθεροποίηση, ανάπτυξη, διαρθρωτικές αλλαγές, ένταξη στην ΟΝΕ).
2. Εξωτερική πολιτική. Ένας καινούργιος ρόλος Ελλάδας στην Ευρώπη και στα Βαλκάνια με κύρος και ικανότητα επιρροής, μια αταλάντευτη στάση διαφύλαξης και υπεράσπισης των εθνικών μας συμφερόντων.
3. Ένα εκτεταμένο έργο σε υποδομές, μικρών και μεγάλων έργων, αλλά και στις μεταφορές, ενέργειες, που αλλάζουν το πρόσωπο της Ελλάδας.
4. Αποκέντρωση και Καποδίστριας.
5. Άμυνα και εξοπλιστικό πρόγραμμα.

Όλες αυτές οι μεγάλες πολιτικές κατέτειναν στο να ισχυροποιήσουν την Ελλάδα. Τα όποια οφέλη στη μικροκλίμακα της ζωής του πολίτη από αυτές τις πολιτικές ήταν μόνο έμμεσα. Αντίθετα οι πολιτικές που είχαν τον πολίτη στο επίκεντρό τους, με άμεση επίπτωση σε ζωτικά συμφέροντα και αιτήματα του ιδίου ή της οικογένειάς του, θεωρούνται ότι δεν είχαν την ίδια προτεραιότητα ή πάντως την ίδια αποτελεσματικότητα οι κυβερνητικές πολιτικές απέναντί του. Έστω κι αν στα πλαίσια των δυνατοτήτων μας καταβλήθηκε ουσιαστική προσπάθεια να ανταποκριθούμε και σ' αυτό το στόχο.

Η επόμενη τετραετία πρέπει αναπόφευκτα να έχει στο επίκεντρό της τον πολίτη. Έστω και αν το έχουμε ξαναπεί, δεν έχει πάψει να διαχέεται ως ευρύτατο αίτημα που μπορεί να συσπειρώσει πίσω του τη μεγαλύτερη δυνατή πλειοψηφία του ελληνικού λαού. Αν αγωνιστήκαμε επί τέσσερα χρόνια για μια ισχυρή Ελλάδα, ήρθε τώρα η στιγμή για να ρίξουμε όλες μας τις δυνάμεις σ' έναν αγώνα για μια καλύτερη ζωή. Ήρθε η ώρα του πολίτη, πρώτα ο πολίτης. Όμως πρέπει ν' απαντήσουμε πειστικά γιατί αυτή η ιεράρχηση δεν είχε γίνει προηγουμένως αφού εμείς είμασταν πάλι εξουσία. Πρέπει να απαντήσουμε επιθετικά ότι καμιά πολιτική για τον πολίτη δεν θα μπορούσε να είναι βιώσιμη και αποτελεσματική εάν δεν χτιζόταν πάνω στο πρόταγμα της ισχυρής Ελλάδας. Έτσι όπως στην οικονομία η ανάπτυξη δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς προηγούμενη σταθεροποίηση, με τον ίδιο τρόπο στη συνολική διακυβέρνηση πολιτικές για τον πολίτη δεν μπορούσαν να υπάρξουν χωρίς προηγούμενες πολιτικές για την Ελλάδα. Οι πολιτικές για τον πολίτη υπάκουαν υποχρεωτικά στο αναγκαστικό περιθώριο που επέτρεπε ο μεγάλος αγώνας για την ισχυρή Ελλάδα. Ήρθε η ώρα για το μεγάλο αγώνα που θα αφιερωθεί στα αιτήματα και στα συμφέροντα τα ατομικά και τα οικογενειακά του καθενός. Ενός σχεδιασμού με βάθος χρόνου που θα τα υπηρετεί. Ενός συνολικού

μετα' την
οργάνωσή
ρη των μέρω
θα δώσει
χρυσού για
οταγορική
εξεργασ
και ωρε
ρω ωρο
Ομάδες

κοινωνικού προϋπολογισμού που θα τεθεί στη διάθεσή του, για το σύνολο της επόμενης τετραετίας. Ένα μεγάλο σχέδιο που θα αρθρώνεται από:

- α. Πολιτικές για τον πολίτη.
- β. Έργα για τον πολίτη.
- γ. Υπηρεσίες για τον πολίτη.
- δ. Πολιτικές για μια καλύτερη ζωή στην ύπαιθρο.
- ε. Πολιτικές για τους νέους.
- στ. Πολιτικές που θα ανοίγουν καινούργιες δυνατότητες και ευκαιρίες για τον άνεργο που θέλει να βρει δουλειά, για εκείνον που θέλει να αλλάξει απασχόληση, να δοκιμάσει τις δυνάμεις του σε νέα πεδία.

Το Γ' ΚΠΣ θα αποτελέσει με τους πόρους του την ατμομηχανή αυτών των πολιτικών.

1. Η «άλλη» σύγκλιση

Επιτάχυνση του «εξευρωπαϊσμού» της ελληνικής κοινωνίας με τους ακόλουθους άξονες:

- Για μια διοίκηση ευρωπαϊκής χώρας για Ευρωπαίους πολίτες. Διατύπωση προγράμματος δράσης με στόχους και κριτήρια όπως με την ΟΝΕ για τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης.
- Κοινωνία των πολιτών: ενίσχυση των δικαιωμάτων του πολίτη

2. Κοινωνία αλληλεγγύης - Καταπολέμηση νέας φτώχειας

Το πακέτο Κ. Σημίτη πρέπει να έχει βάθος, χρόνο. Πρέπει να εισάγουμε στην πολιτική συζήτηση/αντιπαράθεση την έννοια του κοινωνικού προϋπολογισμού 2000 - 2004. Να αποκτήσει ρόλο συμβόλου στο όραμα της επόμενης 4ετίας. Ενδεικτικά σημεία που χρήζουν περαιτέρω επεξεργασίας:

- Κοινωνική προστασία όσων έχουν ανάγκη (επίσης ως στοιχείο επιτάχυνσης του εξευρωπαϊσμού της ελληνικής κοινωνίας)
- Ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα : Το πρόγραμμα απευθύνεται σε νοικοκυριά τα οποία έχουν αποδεδειγμένα ανεπαρκείς πόρους διαβίωσης. Βασική ιδέα: Ορίζεται ένα ελάχιστο όριο εισοδήματος, το οποίο θεωρείται ότι αντιστοιχεί σε ένα αποδεκτό επίπεδο διαβίωσης. Με τον τρόπο αυτό το κράτος παρέχει στους πολίτες ένα 'κοινωνικό δίκτυ ασφαλείας', προάγοντας την απασχολησιμότητα και την κοινωνική ενσωμάτωση των δικαιούχων.

- Κοινωνικά δικαιώματα του πολίτη

Η πολιτεία αναλαμβάνει να εγγυηθεί μια δέσμη βασικών παροχών σε όλους τους πολίτες: (α) ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα - ελάχιστη σύνταξη ανεξαρτήτως ταμείου, (β) οικογενειακά επιδόματα για όλα τα παιδιά ανεξαρτήτως

απασχόλησης, αριθμού παιδιών κ.ά., (γ) θέση σε δημόσιο / δημοτικό βρεφονηπιακό σταθμό για όλα τα παιδιά ηλικίας 3-5 ετών, (δ) στεγαστικές διευκολύνσεις για κάθε νέο ζευγάρι ανεξαρτήτως 'ενσήμων', (ε) βοήθεια στο σπίτι για κάθε ηλικιωμένο που τη χρειάζεται κ.ο.κ.

- Το νέο κοινωνικό κράτος: σύστημα πρόνοιας και κοινωνικής προστασίας που εστιάζεται, προστατεύει και στηρίζει τα στρώματα του πληθυσμού με πραγματικές ανάγκες, με ενεργητικές πολιτικές και customised υπηρεσίες.
- Συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση
Το θέμα είναι εν δυνάμει 'εκρηκτικό' αλλά (α) είναι κομβικής σημασίας τόσο για την ανοικοδόμηση του κοινωνικού κράτους όσο και για τον εκσυγχρονισμό της κοινωνίας ενώ (β) δεν μπορεί να αναβληθεί άλλο λόγω της επικείμενης χρηματοδοτικής κρίσης. Κατευθύνσεις: δικαιοσύνη μεταξύ ταμείων και μεταξύ γενεών, καταπολέμηση της φτώχειας των ηλικιωμένων, οικονομική βιωσιμότητα του συστήματος.
- Επανάδρυση του ΕΣΥ.
- Εκσυγχρονισμός των νοσοκομείων. Τέλος στην ποσοτική επέκταση, στροφή στην ποιοτική ανάπτυξη. Αποτελεσματική διοίκηση, αναβάθμιση της υποδομής, στροφή στον ασθενή. Επανακατάκτηση μεριδίου αγοράς από τον ιδιωτικό τομέα. Ανάπτυξη της εξωνοσοκομειακής περίθαλψης.
- Έμφαση στην βελτίωση της ζωής των ανθρώπων της τρίτης ηλικίας ώστε να μην αποκλείονται από τη σύγχρονη ζωή - βοήθεια/δυνατότητα χρήσης νέων μέσων (σχετική η μεγάλη καμπάνια στη Γερμανία «60 και άνω»)

3. Η Ελλάδα : κοινωνία γνώσης και πληροφορίας

- Η νέα οικονομία και κοινωνία βασισμένη στη γνώση και στην τεχνολογία: ένα νέο «όραμα» για την ελληνική οικονομία και κοινωνία, με μία παιδεία για τον 21ο αιώνα, με την άνθηση νέων επιχειρήσεων, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε νέους τομείς, την ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων, και την αξιοποίηση του πλούσιου ερευνητικού και εν γένει ανθρώπινου δυναμικού της χώρας
- Η Κοινωνία της πληροφορίας - κοινωνία για όλους. Έμφαση στην άρση των αποκλεισμών που οφείλεται στην αδυναμία πρόσβασης στα εργαλεία, τα μέσα και την πληροφόρηση. Ιδιαίτερη πρόνοια για πληθυσμιακές ομάδες με δυσκολίες προσαρμογής στην νέα εποχή (να ληφθεί υπόψη και η εξέλιξη με το ευρώ)
- Καταπολέμηση του αναλφαριθμητισμού - παραδοσιακού και σύγχρονου

4. Κοινωνία βιώσιμη για όλους. Έμφαση στις ανθρώπινες πόλεις και στη βελτίωση της ζωής στην ύπαιθρο.

α. Ο τρόπος ζωής μας, η καθημερινότητά μας τις τελευταίες δεκαετίες έχει αλλάξει σημαντικά. Καινούργιοι κανόνες, καινούργιες συνήθειες, καινούργιοι περιορισμοί έχουν αλλοιώσει μαζί με τη γενικότερη εξέλιξη, την φυσιογνωμία της γειτονιάς όπως τη γνωρίσαμε με το ανθρώπινο πρόσωπό της. Σίγουρα δεν μπορούμε να αναβιώσουμε κάτι που διαμορφώθηκε σε μια άλλη εποχή, εξέφραζε τις τότε ανάγκες, αλλά και διέθετε και πολύ πιο λίγα μέσα για να τις ικανοποιήσει. Σήμερα ζούμε σε μια άλλη πραγματικότητα με νέες δυνατότητες που μένουν αχρησιμοποίητες. Συνήθως προσπαθούμε κάθε φορά να θεραπεύσουμε, να διορθώσουμε, δεν έχουμε μια συνολική, εκ βάθρων νέα αντίληψη, για το τι θα σήμαινε στη σημερινή εποχή γειτονιά με ανθρώπινο πρόσωπο, με καλύτερους όρους διαβίωσης, κατοίκησης και συγκατοίκησης, με λιγότερη ταλαιπωρία, με καλύτερο περιβάλλον, ένα χώρο που να χαίρεσαι να ζεις. Θέλω στην επόμενη τετραετία να βάλουμε μπροστά αυτή τη νέα αντίληψη μιας σύγχρονης γειτονιάς που θα 'χει πάλι ανθρώπινο πρόσωπο, που θα βοηθάει την επικοινωνία, θα ενώνει, θα δίνει ζωή, ασφάλεια, ποιότητα, διευκολύνσεις. Να δημιουργήσουμε ένα μοντέλο σύγχρονης γειτονιάς για μέχρι δύο χιλιάδες κατοίκους, που θα διασφαλίζει για κάθε κάτοικο τριπλάσιο χώρο γης απ' αυτόν που έχει σήμερα στις πιο πυκνοκατοικημένες συνοικίες, με πλήρη κοινωνικό εξοπλισμό, ελεύθερους χώρους, οικολογικές υποδομές ενέργειας, θέρμανσης, αποβλήτων. Να βάλουμε τα αποτελέσματα της παγκόσμιας προόδου στην υπηρεσία του πολίτη. Αυτό το πρότυπο-μοντέλο θα μπορεί να γίνει οδηγός, πιλότος, για να εφαρμοστεί στη συνέχεια προσαρμοσμένο στα δεδομένα και στις ανάγκες κι άλλων περιοχών, ελεύθερα επιλεγμένο από τις επιτόπιες κοινωνίες. Αυτό το νέο σχέδιο για τη γειτονιά του 2000 μπορούμε να το φτιάξουμε συγκεντρώνοντας τις δημιουργικές δυνάμεις της κοινωνίας, τις ιδέες μας, τις γνώσεις μας και τις ευαισθησίες μας, όλοι μαζί, και να το χρηματοδοτήσουμε από το Γ' ΚΠΣ. Είναι ένα έργο μεγάλης πνοής που η Κυβέρνηση αυτή φιλοδοξεί να το ξεκινήσει και να το παραδώσει στον ελληνικό λαό σαν ένα απ' τα σημαντικότερα έργα που θα σημαδέψουν την πολιτική της.

β. Το όραμά μας για την προσεχή προγραμματική περίοδο, που ξεκινά με την επόμενη τετραετία της διακυβέρνησης της χώρας από το ΠΑΣΟΚ εκφράζεται με το τρίπτυχο: **«Εύρωστη και ανταγωνιστική γεωργία - Βιώσιμη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου - Κοινωνική συνοχή και προστασία για το σύνολο του αγροτικού πληθυσμού»**. Αυτοί είναι οι βασικοί άξονες της εθνικής μας πολιτικής - του νέου προγράμματος δράσης για την ανασυγκρότηση της υπαίθρου.

Στον τομέα της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας, απέναντι σε ένα συνεχώς ανταγωνιστικότερο διεθνές περιβάλλον, η πολιτική μας έχει ως βασικό προσανατολισμό τους νέους αγρότες και την προώθηση υγιών παραγωγικών δραστηριοτήτων με κατάλληλη οργανωτική και θεσμική υποστήριξη. Στον τομέα της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης της υπαίθρου θα επιδιώξουμε την ενεργοποίηση του συνόλου του οικονομικά και δημογραφικά ακμαίου πληθυσμού στην ύπαιθρο και ιδιαίτερα στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές,

ορεινές, νησιωτικές και παραμεθόριες. Στον τομέα της κοινωνικής προστασίας κύριος στόχος μας είναι η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στην ύπαιθρο, με παράλληλη επέκταση και ενίσχυση της ασφαλιστικής κάλυψης και των συντάξεων και παροχή υπηρεσιών περίθαλψης και υγείας.

5. Ο εκσυγχρονισμός της δικαιοσύνης

Η πολιτική μας έχει ως βασικό στόχο την ανάληψη νέων πρωτοβουλιών τόσο στο επίπεδο της νομοθεσίας όσο και στο επίπεδο των πρακτικών και των δράσεων για την αντιμετώπιση των χρόνιων προβλημάτων που ταλανίζουν τη δικαιοσύνη. Στο επίκεντρό τους βρίσκεται η εξασφάλιση προϋποθέσεων για την αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματος δικαστικής προστασίας, καθώς και η διαμόρφωση καταλληλότερων συνθηκών στην καθημερινή επαφή των πολιτών με τα δικαστήρια.

Η βελτίωση της υφιστάμενης κατάστασης θα έχει ευεργετικές συνέπειες για έναν ολόκληρο κόσμο που διαπλέκεται με τους μηχανισμούς απόδοσης δικαιοσύνης. Θα αξιοποιήσουμε σ' αυτή τη μεταρρύθμιση στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, τις νέες δυνατότητες που προσφέρει η σύγχρονη τεχνολογία στη μηχανοργάνωση και στις τηλεπικοινωνίες.